

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 11CoCsp/12/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3820204702
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Alena Radičová
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2024:3820204702.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Aleny Radičovej a členov senátu JUDr. Evy Vékonyovej a Mgr. Marka Anovčina, v právnej veci žalobcu: A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. XXX/XX, D., práv. zast.: LEGALINK s.r.o., so sídlom Mlynské nivy 53, Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 50 990 365, proti žalovaným: 1/ EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, Bratislava – mestská časť Ružinov, IČO: 35 724 803, práv. zast.: Remedium Legal, s.r.o., so sídlom Prievozská 2, Bratislava - mestská časť Ružinov, IČO: 53 255 739, 2/ AUKČNÁ SPOLOČNOSŤ s. r. o., so sídlom Kopčianska 10, Bratislava, IČO: 46 141 341, práv. zast.: ADVOKÁTSKA KANCELÁRIA - Marek Piršel s.r.o., so sídlom Kopčianska 10, Bratislava – mestská časť Petržalka, IČO: 47 255 498, 3/ Slovenská sporiteľňa, a.s., so sídlom Tomášikova 48, Bratislava, IČO: 00 151 653, práv. zast.: AK JUDr. Marek Hic, s. r. o., so sídlom P. O. Hviezdoslava 10625/23B, Martin, IČO: 36 865 036, o určenie neplatnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru a o určenie neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Prievidza zo dňa 24. novembra 2023, č. k. 7Csp/65/2020-347, takto

rozhodol:

- I. Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch II. – IV. potvrdzuje.
- II. Žalovaným 1/ - 3/ priznáva proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie výrokom I. zastavil konanie voči žalovanému 2/, výrokom II. zamietol žalobu voči žalovanému 1/ a 3/, výrokom III. priznal žalovanému 1/, 2/ a 3/ proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % a výrokom IV. zrušil neodkladné opatrenie, nariadené uznesením Okresného súdu Prievidza, č. k. 7Csp/65/2020 - 32 zo dňa 09.11.2020, v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčín, č. k. 27CoCsp/7/2021 - 73 zo dňa 12.02.2021.

2. V odôvodnení rozhodnutia uviedol, že žalobca podanou žalobou, ktorú v priebehu konania doplnil, sa domáhal určenia, že Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti Úveru na bývanie č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 06.07.2019, realizované listom žalovaného 3/, označeného: „VEC: Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“ zo dňa 06.07.2019 (č. E.), týkajúce sa Úveru na bývanie č. XXXXXXXXXXXX, dátum uzavretia zmluvy: 13.05.2015, je neplatné (1. petit) a určenia, že Zmluva o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/XX zo dňa 24.03.2020, týkajúca sa pohľadávky z Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.05.2015, uzavretá medzi žalovaným 3/ a žalovaným 1/, je neplatná (2. petit). V podaní, označenom: Doplnenie žaloby zo dňa 17.11.2023 žalobca uviedol, že určenia neplatnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti sa domáha pri Zmluve o splátkovom úvere č. XXXXXXXXXXXX, uzavretej medzi veriteľom Slovenská sporiteľňa, a.s., IČO: 00 151 653 a dlžníkom A. B., nar. XX.XX.XXXX, dňa 13.05.2015, druh úveru: Úver na bývanie vo výške 129.000,- eur, a že predmetom Zmluvy o postúpení pohľadávok

č. XXXX/XXXX/XX zo dňa 24.03.2020, v zmysle jej Prílohy je pohľadávka z Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.05.2015, číslo účtu: XXXXXXXXXXXX, názov: A. B., r. č. XXXXXXXXXXXX, ulica C. XXX/XX, D., suma: 129.000,- eur, dátum poslednej úhrady: 24.02.2020, výška poslednej úhrady: 650,- eur.

3. Žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti Úveru na bývanie č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 06.07.2019, realizované listom žalovaného 3/, označeného: „VEC: Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“ zo dňa 06.07.2019 (č. E.), týkajúce sa Úveru na bývanie č. XXXXXXXXXXXX, dátum uzavretia zmluvy: 13.05.2015, je neplatné, ako aj žalobu, ktorou sa žalobca domáhal určenia, že Zmluva o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/XX zo dňa 24.03.2020, týkajúca sa pohľadávky z Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 13.05.2015, uzavretá medzi žalovaným 3/ a žalovaným 1/, je neplatná, zamietol súd prvej inštancie ako procesne neprípustnú žalobu. Konštatoval, že žaloba o určenie neplatnosti právneho úkonu (podaná za účinnosti Civilného sporového poriadku) je žalobou o určenie právnej skutočnosti podľa § 137 písm. d/ CSP a jej prípustnosť je podmienená existenciou osobitného predpisu, ktorý určitú osobu oprávňuje podať týmto predpisom špecifikovanú určovaciu žalobu. Zastával názor, že zo žiadneho právneho predpisu však nevyplýva prípustnosť domáhať sa určenia právnej skutočnosti, a to neplatnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti pohľadávky, ani neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky (pohľadávok), uzavretej medzi pôvodným veriteľom a novým nadobúdateľom, vrátane dôvodu, pre ktorý by zákonodarca považoval za potrebné, aby súd určil túto právnu skutočnosť (ako minulú udalosť). Žalobca v žalobe neuviedol konkrétnu právnu normu, ktorá by mu vo svojej dikcii priznávala ako oprávnenej osobe možnosť (nestačí ju len predpokladať) domáhať sa podanou žalobou určenia tejto právnej skutočnosti. Vo vyjadreniach k žalobe žalovaní 1/ a 3/ argumentovali, že žaloba nie je procesne prípustná. Súd prvej inštancie uviedol, že v priebehu konania umožnil žalobcovi uviesť, z ktorého osobitného právneho predpisu vyvodzuje prípustnosť tejto žaloby. Na pojednávaní dňa 24.11.2023 uviedol, že prípustnosť žaloby vyplýva z § 43 a nasl., z § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z..

4. Súd prvej inštancie konštatoval, že z ust. § 43 a nasl., z § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka a § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. jednoznačne nevyplýva prípustnosť určovacej žaloby (1. a 2. petít), vrátane dôvodu, pre ktorý by zákonodarca považoval za potrebné, aby súd určil právnu skutočnosť, a to vyhlásenie mimoriadnej splatnosti pohľadávky a zmluvu o postúpení pohľadávky (pohľadávok), uzavretú medzi pôvodným veriteľom a novým nadobúdateľom, za neplatné. V zmysle úpravy v § 137 písm. d) CSP zákonodarca koncipoval podmienku, že takáto žaloba môže byť podaná, len ak to vyplýva z osobitného predpisu. Dodal, že ust. § 39 Občianskeho zákonníka neobsahuje zákonné zmocnenie na procesnú možnosť podania žaloby, a to, že vyhlásene mimoriadnej splatnosti pohľadávky a zmluva o postúpení pohľadávky (pohľadávok) uzavretá medzi pôvodným veriteľom a novým nadobúdateľom, sú neplatné. Podľa názoru súdu je možná len (primárna) žaloba v zmysle § 137 písm. c) CSP o určenie, či tu právo je alebo nie je - po označenom právnom úkone, ktorý žalobca považuje za neplatný.

5. Neodkladné opatrenie, nariadené uznesením Okresného súdu Prievidza, č. k. 7Csp/65/2020-32 zo dňa 09.11.2020, v spojení s uznesením Krajského súdu Trenčín, č. k. 27CoCsp/7/2021-73 zo dňa 12.02.2021, súd prvej inštancie s poukazom na § 335 ods. 1 CSP zrušil, keďže žalobu zamietol.

6. Pokiaľ ide o náhradu trov konania, s poukazom na § 255 ods. 1 CSP, súd prvej inštancie konštatoval, že žalovaní 1/ a 3/ boli v konaní úspešní, a preto im priznal proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Ďalej súd prvej inštancie s poukazom na § 256 CSP konštatoval, že žalobca zobral žalobu proti žalovanému 2/ v celom rozsahu späť, bez uvedenia dôvodu. Z procesného hľadiska zaviniel zastavenie konania, a preto priznal žalovanému 2/ proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Ďalej, s poukazom na § 257 CSP konštatoval, že v prejednávanej veci nezistil zvláštne okolnosti hodné osobitného zreteľa, ku ktorým by bolo potrebné pri stanovení povinnosti nahradiť trovy konania, výnimočne prihliadnuť. Uviedol, že strane, ktorá mala vo veci úspech, nemožno nepriznať náhradu trov podľa výnimočného ustanovenia, len na základe všeobecného záveru hodnotiaceho dopad rozhodnutia o určitom druhu nárokov.

7. Proti tomuto rozhodnutiu v časti výrokov II. – IV. podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie žalobca. Zastával názor, že napadnutý rozsudok vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Uviedol, že banka pred postúpením

pohľadávky nedodržala ustanovenia § 528 a nasl. Občianskeho zákonníka. Banka, ako aj žalovaný 1/, by sa mali pri postúpení pohľadávky riadiť okrem všeobecných ustanovení Občianskeho zákonníka aj ustanovením § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. Žalobca bol toho názoru, že postupca je povinný preukázať, že ho banka vopred upozornila v lehote určenej zákonom na uplatnenie svojho práva vyhlásenia splatnosti pred tým, ako úver zosplatnila. V danom prípade vznikli na strane žalobcu dôvodné pochybnosti o splnení si tejto povinnosti zo strany právneho predchodcu žalovaného. Došlo teda k postúpeniu tzv. živého úveru, ktorý banka na nebankový subjekt v žiadnom prípade postúpiť nemôže a mohla postúpiť iba nesplatenú časť úveru. Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. dovoľuje banke postúpiť jej pohľadávky voči klientovi za splnenia určitých podmienok. Ak tieto predpoklady nie sú splnené, pohľadávka banky nie je postupiteľná, pretože tomu bráni ustanovenie § 525 Občianskeho zákonníka a § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z.. Ak určitá pohľadávka nie je postupiteľná (teda jej postúpenie je objektívne neprípustné, zakázané, resp. v rozpore so zákonom), potom je podľa žalobcu „postúpenie“ svojím obsahom a účelom v priamom rozpore so zákonom a ako také je neplatné v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, a to nielen medzi stranami zmluvy o postúpení, ale aj navonok, voči dlžníkovi. Žalobca sa dostal do omeškania s platením splátok po dobu troch mesiacov z dôvodu zlej finančnej situácie spôsobenej nepriaznivým zdravotným stavom. Následne po zlepšení svojej finančnej situácie, svoje záväzky naďalej plnil, no banka aj napriek tejto skutočnosti vyhlásila úver za predčasne splatný a následne ho postúpila žalovanému 1/. K vyhláseniu úveru za predčasne splatný došlo v rozpore s ust. § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka ako aj v rozpore s ustanoveniami zákona č. 483/2001 Z. z.. Nakoľko podľa názoru žalobcu nedošlo k platnému zosplatneniu úveru, nemôže byť platným ani následné postúpenie údajne vzniknutej pohľadávky. Takáto postupovaná pohľadávka ku dňu uzatvorenia Zmluvy o postúpení totiž neexistovala. Ku dňu postúpenia pohľadávky nebol platne a účinne splatný celý úver, a preto banka nebola oprávnená postúpiť svoju pohľadávku z úveru vrátane príslušenstva na iný subjekt. Zmluva o postúpení pohľadávok je tak rovnako neplatným právnym úkonom v zmysle ust. § 39 Občianskeho zákonníka, a preto sa žalovaný 1/ nestal nadobúdateľom pohľadávky. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti žalobca navrhol, aby odvolací súd rozsudok v jeho napadnutej časti zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prípadne, aby rozhodol, že I. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru na bývanie č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 06.07.2019 žalovaným 3/ je neplatné, II. Zmluva o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/XX zo dňa 24.03.2020 uzatvorená medzi žalovaným 3/ a žalovaným 1/ je neplatná. III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1/ a 3/ v rozsahu 100 %.

8. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný 1/, ktorý sa v plnom rozsahu stotožnil s rozsudkom súdu prvej inštancie. Uviedol, že dôvodom zamietnutia žaloby žalobcu bola v zmysle odôvodnenia rozsudku súdu absencia osobitného právneho predpisu, z ktorého by vyplývala možnosť domáhať sa určenia neplatnosti právnych úkonov (vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru a zmluvy o postúpení pohľadávok). Z obsahu podaného odvolania žalobcu však nevyplýva, aby bol dôvod zamietnutia žaloby akýmkoľvek spôsobom rozporovaný či namietaný, a teda odvolanie neobsahuje žiadne skutočnosti týkajúce sa dôvodu zamietnutia žaloby. Podľa jeho názoru tak žalobca podaným odvolaním žiadnym spôsobom nenamietal právne posúdenie súdu, skutkové zistenia či iné vady, ktoré boli dôvodom pre zamietnutie žaloby, pričom žalobca výlučne opakuje svoje námietky, ktoré uvádzal pred súdom prvej inštancie a ku ktorým sa žalovaný 1/ už vyjadril. Na základe uvedených skutočností navrhol, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil a priznal mu nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

9. Žalobca na výzvu súdu dňa 11.03.2024 oznámil, že napadol aj výrok III. rozhodnutia súdu prvej inštancie v časti trov žalovaného v 2. rade, a to najmä s poukazom na § 257 CSP.

10. Žalobca sa následne v odvolacej replike nestotožnil s vyjadrením žalovaného 1/, že podané odvolanie neobsahuje žiadne skutočnosti týkajúce sa dôvodu zamietnutia žaloby. Zastával názor, že dostatočným, jasným a zrozumiteľným spôsobom špecifikoval podané odvolanie a na jeho znení zotrval v celom rozsahu. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti navrhol, aby odvolací súd rozsudok v jeho napadnutej časti v zmysle § 389 CSP zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prípadne, aby rozhodol, že I. Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru na bývanie č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 06.07.2019 žalovaným 3/ je neplatné, II. Zmluva o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/XX zo dňa 24.03.2020 uzatvorená medzi žalovaným 3/ a žalovaným 1/ je neplatná, III. Žalobca má nárok na náhradu trov konania voči žalovaným 1/ a 3/ v rozsahu 100 %.

11. K odvolaniu žalobcu proti výroku III. rozsudku súdu prvej inštancie sa vyjadril žalovaný 2/, ktorý zastával názor, že súd prvej inštancie sa s uvedeným vyčerpávajúco vysporiadal v napadnutom rozsudku, a preto navrhol, aby odvolací súd v tejto časti napadnutý rozsudok potvrdil. Uviedol, že v konaní neboli nijako preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa a považoval za neprípustné, aby riziko nesprávneho určenia okruhu pasívne legitimovaných subjektov niesol žalovaný 2/ cez snahu žalobcu nepriznať náhradu trov cez ust. § 257 CSP. Navyše v situácii, keď žalobca bol zastúpený advokátom, ktorý by mal vedieť vyhodnotiť otázku pasívnej legitimácie strán sporu. Žalobca si uvedené uvedomil dodatočne po vyjadrení žalovaného 2/, ktorý sa zjavne úspešne bránil, a preto je žalobca zodpovedný za zastavenie konania a nesie ťarchu náhrady trov úspešného účastníka.

12. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací vec po zistení, že odvolanie bolo podané v zákonnej lehote (§ 362 ods. 1 CSP), oprávneným subjektom – stranou sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnuté (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu I. inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 1 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie podľa § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, keď nebolo potrebné doplniť ani zopakovať dokazovanie a nevyžadoval to ani dôležitý verejný záujem a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné v napadnutej časti, t. j. vo výrokoch II. – IV. podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdiť ako vecne správny.

13. Rozsudok súdu prvej inštancie vo výroku I. odvolaním napadnutý nebol, preto je v tejto časti právoplatný a rozhodnutím odvolacieho súdu nedotknutý.

14. Podľa § 137 písm. d) CSP, žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

15. Podľa § 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka, občianskoprávne vzťahy vznikajú z právnych úkonov alebo z iných skutočností, s ktorými zákon vznik týchto vzťahov spája.

16. V prejednávacom prípade sa žalobca domáhal určenia, že:

- Vyhlásenie mimoriadnej splatnosti Úveru na bývanie č. XXXXXXXXXX zo dňa 06.07.2019, realizované listom žalovaného 3/, označeného: „VEC: Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti“ zo dňa 06.07.2019 (č. E.), týkajúce sa Úveru na bývanie č. XXXXXXXXXX, dátum uzavretia zmluvy: 13.05.2015, je neplatné, a že

- Zmluva o postúpení pohľadávok č. XXXX/XXXX/XX zo dňa 24.03.2020, týkajúca sa pohľadávky z Úverovej zmluvy č. XXXXXXXXXX zo dňa 13.05.2015, uzavretej medzi žalovaným 3/ a žalovaným 1/, je neplatná.

17. O tomto návrhu rozhodol súd prvej inštancie výrokom II. napadnutého rozsudku tak, že žalobu voči žalovanému 1/ a 3/ zamietol z dôvodu jej procesnej neprípustnosti, nakoľko v danom prípade sa jedná o určovací žalobu podľa § 137 písm. d) CSP, avšak zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva prípustnosť domáhať sa určenia predmetných právnych skutočností, a to neplatnosti vyhlásenia mimoriadnej splatnosti pohľadávky a neplatnosti zmluvy o postúpení pohľadávky.

18. Proti tomuto rozhodnutiu podal žalobca odvolanie z dôvodov uvedených v § 365 ods. 1 písm. d), f), h) CSP. Odvolací dôvod podľa § 365 ods. 1 písm. d), t. j. iná vada, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, dopadá na akékoľvek pochybenia v procesnom postupe súdu, ktoré nie sú subsumovateľné pod ostatné odvolacie dôvody, avšak len za predpokladu, že mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci. Ide napr. o nesprávne realizovanú manudukčnú povinnosť súdu, pochybenia vo vykonanom dokazovaní, porušenie viazanosti súdu inými rozhodnutiami alebo posúdenie predbežnej otázky v rozpore s existujúcim rozhodnutím príslušného iného orgánu.

19. Podstata odvolacieho dôvodu vyplývajúceho z ustanovenia § 365 ods. 1 písm. f) CSP (súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam) spočíva v nesprávnom postupe súdu pri hodnotení výsledkov dokazovania, dôsledkom čoho je, že súd berie do úvahy skutočnosti, ktoré z dôkazov nevyplývajú alebo neboli účastníkmi prednesené, prípadne neprihliada na skutočnosti, ktoré boli preukázané alebo vyplývali z prednesov účastníkov. Nesprávne skutkové zistenia môžu byť aj výsledkom logických rozporov pri hodnotení dôkazov s osobitným zreteľom na závažnosť, zákonnosť a pravdivosť získaných poznatkov.

20. Právnym posúdením v zmysle odvolacieho dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP je činnosť súdu, pri ktorej zo skutkových zistení vyvodzuje právne závery a na zistený skutkový stav aplikuje konkrétnu právnu normu. Nesprávne právne posúdenie veci predstavuje vadu rozhodnutia. Tento odvolací dôvod je naplnený v prípade, keď na zistený skutkový stav súd neaplikoval príslušnú právnu normu, aplikoval nesprávnu právnu normu, obsah právnej normy nesprávne interpretoval alebo správne zvolenú a správne interpretovanú právnu normu nesprávne aplikoval.

21. Uvedené odvolacie dôvody žalobca žiadnym spôsobom neodôvodnil vo vzťahu k dôvodom, pre ktoré bola jeho žaloba zamietnutá, žiadnym spôsobom nekonkretizoval, akou vadou, ktorá má za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, má trpieť predmetné konanie, k akým nesprávnym skutkovým zisteniam mal súd prvej inštancie dospieť, keď žaloba bola zamietnutá z dôvodu jej procesnej neprípustnosti, ani to, z akých dôvodov súd vec nesprávne právne posúdil. Odvolací súd v tejto súvislosti považuje za potrebné uviesť, že z obsahu podaného odvolania vôbec nevyplýva, že by žalobca namietal dôvod zamietnutia žaloby súdom prvej inštancie (výrok II.), t. j. neprípustnosť určovacej žaloby. Podané odvolanie je založené na skutkových okolnostiach veci, teda nie na dôvodoch, na ktorých bolo založené rozhodnutie súdu prvej inštancie, a teda podané odvolanie neobsahuje žiadne skutočnosti týkajúce sa dôvodu zamietnutia žaloby. Podstata rozhodnutia súdu prvej inštancie nespočívala v právnom posúdení a dodržaní zákonných podmienok pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru a pri postúpení pohľadávky, čo namieta žalobca v podanom odvolaní, ale v procesnej neprípustnosti podanej žaloby.

22. Odvolací súd, ktorý je v danej veci viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania s poukazom na § 379 a § 380 CSP konštatuje, že v danej veci sa žalobca domáhal určenia neplatnosti Vyhlásenia mimoriadnej splatnosti Úveru na bývanie č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 06.07.2019 a neplatnosti Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 24.03.2020. Súd I. inštancie nielen z dôvodu navrhovaného žalobného petitu, ale i s poukazom na skutkové tvrdenia v žalobe dospel k správne právnemu záveru, že ide o žalobu spadajúcu pod § 137 písm. d) CSP. Žaloba v zmysle tohto ustanovenia je však prípustná len vtedy, ak určenie právnej skutočnosti vyplýva z osobitného predpisu. V niektorých prípadoch hmotné právo (osobitný predpis) pripúšťa žaloby na určenie právnej skutočnosti, ktorou je neplatnosť (prípadne neúčinnosť) právneho úkonu alebo neplatnosť konania, ktoré je "podobné" právne úkonu (dražba, rozhodnutie valného zhromaždenia). Takýmito žalobami sú napríklad žaloba na určenie neplatnosti právneho úkonu o skončení pracovného pomeru (§ 77 Zákonníka práce), žaloba nájomcu na určenie neplatnosti výpovede z nájmu bytu (§ 711 ods. 6 Občianskeho zákonníka), žaloba na určenie neplatnosti dražby (§ 21 ods. 2 zákona o dobrovoľných dražbách), žaloba veriteľa na určenie, že dlžníkovne právne úkony sú voči nemu neúčinné (§ 42a Občianskeho zákonníka). V preskúmvanej veci súd prvej inštancie správne konštatoval, že osobitným predpisom v tomto prípade nie je ust. § 43 a nasl. Občianskeho zákonníka, § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, ani § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z., na ktoré poukazyval žalobca. Z týchto ustanovení priamo nevyplýva možnosť domáhať sa určenia neplatnosti právnej skutočnosti, ktorou je v prejednávanej veci vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru a zmluva o postúpení pohľadávok. Zmluvy a iné právne úkony, ich existencia, platnosť či neplatnosť sú právnymi skutočnosťami (§ 2 ods. 1 Občianskeho zákonníka). Určenie existencie právnej skutočnosti (napr., že právny úkon je neplatný) odporuje vo svojej podstate zásade, že súd má určiť aktuálny právny stav. Pri určení právnej skutočnosti hovorí rozsudok o tom, čo bolo v minulosti, nie však nevyhnutne o tom, čo je v prítomnosti. Z opísaných dôvodov právna úprava Civilného sporového poriadku pripúšťa žalobu na určenie právnej skutočnosti iba za predpokladu, že tak vyplýva z právneho predpisu (najmä z hmotného práva). Na základe uvedeného súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že podaná žaloba žalobcu je procesne neprípustná, a preto musí byť zamietnutá.

23. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti odvolací súd konštatuje, že závery súdu prvej inštancie ohľadom procesnej neprípustnosti žaloby podľa § 137 písm. d) CSP, ktoré boli podstatou rozhodnutia súdu prvej inštancie v napadnutej časti vo výroku II., neboli v zmysle argumentácie žalobcu prezentovanej v podanom odvolaní žiadnym spôsobom spochybnené a i podľa odvolacieho súdu sú správne.

24. Rovnako tak argumentáciou žalobcu v podanom odvolaní neboli spochybnené ani závery súdu prvej inštancie ohľadom zrušenia neodkladného opatrenia nariadeného uznesením Okresného súdu Prievidza, č. k. 7Csp/65/2020 - 32 zo dňa 09.11.2020, v spojení s uznesením Krajského

súdu Trenčín, č. k. 27CoCsp/7/2021 - 73 zo dňa 12.02.2021 (výrok IV). Žalobca sa v podanom odvolaní k tejto skutočnosti nevyjadril a zrušenie predmetného neodkladného opatrenia akýmkoľvek spôsobom nenamietal.

25. Podľa § 335 ods. 1 CSP neodkladné opatrenie nariadené po začatí konania vo veci samej súd prvej inštancie aj bez návrhu zruší rozhodnutím, ktorým žalobu odmieta alebo zamietá alebo ktorým konanie vo veci samej zastavuje.

26. Nakoľko v danej veci súd prvej inštancie žalobu zamietol, správne rozhodol o zrušení predmetného nariadeného neodkladného opatrenia v súlade s § 335 ods. 1 CSP.

27. Pokiaľ ide o rozhodnutie o náhrade trov konania (výrok III.) napadnutého rozhodnutia, žalobca v podanom (doplnenom) odvolaní uviedol, že napáda aj výrok III. v časti trov žalovaného 2/, a to najmä s poukazom na § 257 CSP. Žalobca však podané odvolanie ani v tejto časti neodôvodnil, keď nekonkretizoval žiadne skutočnosti týkajúce sa aplikácie § 257 CSP vo vzťahu k žalovanému 2/ v danej veci.

28. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

29. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

30. Odvolací súd konštatuje, že ustanovenie § 257 CSP predstavuje výnimku z pravidla, podľa ktorého platí, že preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva v civilnom sporovom konaní, v konečnom dôsledku nesie jedna zo strán sporu. Zmyslom tohto ustanovenia je, že pri jeho aplikácii nemôže súd žiadnej zo strán (úspešnej, ani neúspešnej, či strane, ktorá zavinila či nezavinila zastavenie konania) priznať náhradu trov konania. Uplatnenie tejto výnimky je však možné len z "dôvodov hodných osobitného zreteľa". Použitie predmetného ustanovenia teda nie je prípustné kedykoľvek bez ohľadu na základné zásady rozhodovania o trovách konania. Má slúžiť len na odstránenie neprimeranej tvrdości alebo zjavnej nespravodlivosti. Pri skúmaní, či existujú dôvody hodné osobitného zreteľa pre nepriznanie náhrady trov, by mali všeobecné súdy prihliadať na osobné, zárodkové, majetkové a iné pomery strán, ich procesný postoj a okolnosti, ktoré viedli k súdnemu uplatneniu nárokov.

31. V prejednávanom prípade súd prvej inštancie nevzhliadol žiadne dôvody hodné osobitného zreteľa na aplikáciu § 257 CSP, s ktorým názorom sa odvolací súd, vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, v celom rozsahu stotožňuje.

32. Zároveň odvolací súd konštatuje, že v danej veci žalobca zobral žalobu proti žalovanému 2/ v celom rozsahu späť bez uvedenia dôvodu. Správne tak súd prvej inštancie konštatoval zavinenie žalobcu na zastavení konania voči žalovanému 2/, a preto súd prvej inštancie dôvodne podľa § 256 CSP priznal žalovanému 2/ voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

33. Rovnako tak súd prvej inštancie správne podľa § 255 ods. 1 CSP v zmysle zásady úspechu priznal žalovanému 1/ a 3/ voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, keďže žalobu vo vzťahu k žalovaným 1/ a 3/ zamietol v celom rozsahu, a teda žalovaní 1/ a 3/ boli v celom rozsahu úspešní.

34. Z uvedených dôvodov odvolací súd, ktorý je viazaný rozsahom a dôvodmi podaného odvolania, nezistiac žiadnu vadu uvedenú v § 365 ods. 1 písm. d), f), h) CSP, rozsudok súdu prvej inštancie v napadutej časti, a to vo výrokoch II. – IV. podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil ako vecne správny.

35. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovaným 1/ - 3/ priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 % voči žalobcovi, nakoľko boli v odvolacom konaní plne úspešní. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov bude rozhodovať súd prvej inštancie.

36. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolania musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).